

подорожі до джерел рідної культури, історії держави і права, жива газета, створення книг, альманахів);

- діяльнісно-практичні (творчі групи, осередки, екскурсії, свята, театр-експромт, ігри-драматизації, огляди-конкурси, олімпіади);

- інтегративні (шкільні клуби, фестивалі, асамблеї, клуби);

- діалогічні (бесіда, міжрольове спілкування);

- індивідуальні (доручення, творчі завдання, звіти, індивідуальна робота тощо);

- наочні (музеї, кімнати, зали, галереї, виставки дитячої творчості, книжкові виставки, тематичні стенди тощо).

Отже, процес національно-патріотичного виховання має бути керований та системний з урахуванням інтересів та уподобань здобувачів освіти.

Список літератури.

1. Гонський В. Патріотизм як основа сучасного виховання та ідеології держави. *Рідна школа*. 2001. № 2. С. 9-14.

2. Дубина М., Руденко Ю. Патріотичне виховання молоді. *Освіта України*. 2006. №8. С. 5-7.

3. Івашковська В. Стратегія, методика та концептуальні засади військово-патріотичного виховання школярів. *Рідна школа*. 2002. № 11. С. 26-30.

4. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді. Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527.

5. Петренко О., Дежнюк Г. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді. *Позакласний час*. 2005. №3-4. С. 28-29.

Трейтяк Д. В., м. Київ

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ: НАПРЯМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Анотація. У публікації подано огляд напрямів розбудови національно-патріотичного виховання в цифровому просторі. Охарактеризовано засоби національно-патріотичного виховання в сучасних реаліях. Визначено основні вектори взаємодії з молоддю в цифровому просторі.

Ключові слова: національно-патріотичне виховання, молодь, цифрові засоби, цифровий простір, інформаційний вплив.

Abstract. The publication provides an overview of directions for the development of national patriotic education in the digital space. The means are characterized national-patriotic education in modern realities. The main ones are defined vectors of interaction with young people in the digital space.

Keywords: national-patriotic education, youth, digital means, digital space, information

influence.

На цей час Україна опинилася в складній ситуації, коли потрібна максимальна концентрація зусиль задля того, щоб протистояти зовнішній загрозі. У такі часи важливість національно-патріотичного виховання молоді стає як ніколи очевидною, адже саме майбутнє покоління повинно прийти нам на зміну в справі розбудови модерної, демократичної української нації та не допустити тих помилок, які були зроблені нашими попередниками.

Національно-патріотичне виховання молодого покоління є комплексною діяльністю органів влади, громадських організацій, сім'ї та закладів освіти, яка спрямована на виховання патріотичної свідомості, любові до батьківщини, турботи про свою країну та свій народ.

У сучасному процесі виховання цифрові технології посідають одну з провідних ролей, адже вони міцно закріпилися в нашому житті та є надзвичайно популярними, особливо серед молоді. Завданням закладів освіти стає побудова своєї діяльності таким чином, щоб її організація, процес та середовище виховували дітей у дусі патріотизму, розуміння свого історичного місця та своєї історії, самобутності.

В умовах перетворень, що відбуваються в сучасному світі, зростають вимоги до якості підготовки спеціалістів, які займаються вихованням дітей та молоді. Сучасні діти та підлітки активно використовують цифрові засоби для актуалізації знань та застосування їх на практиці. Також діти переважно обирають цифровий спосіб роботи з інформацією під час навчання, оскільки вважають його більш цікавим, а також більш зручним порівняно з традиційними способами навчання. Це має низку позитивних моментів, оскільки завдяки інтерактивності навчального матеріалу зростають показники засвоєння дітьми нових знань, що веде до підвищення успішності учнів. Використання цифрових засобів у процесі освіти та виховання стає ще більше актуальним у наш час, коли після всесвітньої пандемії в країні розпочалася повномасштабна війна і мільйони людей вимушені були змінити місце проживання. Плануючи стратегію національно-патріотичного виховання, варто

враховувати ці аспекти, оскільки воно є невід'ємною частиною загальновиховного процесу.

Національно-патріотичне виховання дітей має здійснюватися одночасно в декількох напрямках, що дозволить досягти максимальної його ефективності.

Такими напрямами можуть стати:

- запровадження до шкільної програми спеціальних предметів та курсів, які дозволять учням отримувати додаткові знання про українську історію й культуру, місце нашої країни у світі;

- проведення позашкільних заходів у цифровому середовищі, які будуть спрямовані на виховання в учнів національної солідарності;

- створення в цифровому середовищі мережі навчально-розважальних каналів, які будуть відповідати віковим особливостям аудиторії та пропонуватимуть дітям цікавий для них матеріал;

- поширення мережі українських патріотичних груп, каналів і спільнот у популярних соціальних мережах;

- залучення існуючих та створення нових навчальних програм і додатків для національно-патріотичного виховання.

Оскільки очевидним стає важливість використання цифрових засобів під час процесу навчання та виховання, то постає необхідність у залученні універсальних цифрових систем, які будуть надавати зручний доступ до навчальних матеріалів, а також забезпечувати при цьому взаємодію між викладачами й учнями та паралельно можуть використовуватися для виховної роботи.

Нині є чимало прикладів успішної інтеграції освітнього процесу до цифрового середовища та зручних навчальних програм, які забезпечують для дітей цікавий і ефективний процес отримання й контролю знань. Такими програмами є навчальний додаток «Вивчаю – не чекаю», дослідно-експериментальна робота «Smartkids» і, звичайно, цифрова платформа «Всеукраїнська школа-онлайн». Цей досвід варто враховувати під час розбудови засобів національно-патріотичного виховання в цифровому

середовищі.

Відповідно до дослідження, опублікованого на порталі «Нова українська школа», можна виділити декілька векторів взаємодії, які добре працюють у процесі побудови спілкування з молоддю. Відповідно до них можна планувати перспективні напрями розбудови національно-патріотичного виховання в цифровому просторі. Отже, такими векторами взаємодії є:

- цілі (певні челенджі та змагання, оскільки молодь любить досягати результату та завойовувати авторитет серед однолітків);
- творчість (це може бути образотворче мистецтво, графічний дизайн, створення музики або кліпмейкерство);
- пригоди (зазвичай молодь любить цікаве дозвілля, і тут можна поєднувати традиційні методи комунікації із цифровими: наприклад, організувати квест у соцмережі з відвідуванням історичних місць або створити віртуальні екскурсії, поєднавши їх з улюбленими для молоді видами цифрового дозвілля);
- комунікація (для дітей та особливо для підлітків важливим є спілкування їхньою мовою, що викликає в них більше довіри й емпатії та дозволяє краще налагодити контакт) тощо.

Отже, у процесі розбудови національно-патріотичного виховання в цифровому просторі варто враховувати вже існуючий досвід освітньо-виховного процесу та використовувати новітні засоби взаємодії з молоддю. Таке поєднання дозволить максимально ефективно налагодити комунікацію з молодим поколінням та створити систему зручних засобів у цифровому середовищі, які будуть у зручній, орієнтованій на вікові особливості формі надавати молоді основи національно-патріотичних цінностей.

Список літератури

1. Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі / Національна академія педагогічних наук України. - Київ: «Інтерсервіс», 2022. 52 с.
2. Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи. Науково-аналітична доповідь / В.Ю. Биков та ін. ; за заг. ред. В.Г. Кременя. Київ: 2022. 96 с.
3. Як організувати патріотичне виховання. URL : <https://nus.org.ua/articles/yak->

Федоровська Н. В., м. Київ

ПАТРІОТИЧНЕ ТА ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ І СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ ДО ПРАВОПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ ІЗ ШКОЛЯРАМИ

***Анотація.** Національна академія внутрішніх справ на сучасному етапі прагне виховати правоохоронця гуманним, творчим, відповідальним, з активною життєвою позицією, який міг б реалізувати себе. За період навчання в курсантів та студентів формується ціннісне ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації як найважливішого пріоритету національно-патріотичного виховання.*

***Ключові слова:** патріотичне виховання, правове виховання, українська мова, правопросвітницька робота, курсант, школяр.*

***Abstract.** At the current stage, the National Academy of Internal Affairs strives to educate a law enforcement officer who is humane, creative, responsible, with an active life position, who could realize himself. During the period of study, cadets and students develop a valuable personal attitude towards the Ukrainian people, the Motherland, the state, the nation as the most important priority of national-patriotic education.*

***Keywords:** patriotic upbringing, legal education, Ukrainian language, legal education work, cadet, school student*

Правове виховання є одним з необхідних механізмів розвитку правового суспільства, а також засобом подолання деформацій правосвідомості та правової культури громадян. Ефективність механізму управління правовиховним процесом залежить не лише від зусиль державних організацій, а й від активної участі інститутів громадянського суспільства. Крім того, правове виховання не може бути відокремлене від національно-патріотичного як на рівні державних програм, дошкільного, шкільного та навчання в закладах вищої освіти, так і на рівні діяльності громадських організацій. Адже метою патріотичного виховання є формування в молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського й конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до Українського